

Raadsinformatiebrief

Van	Burgemeester en Wethouder/Burgemeester	Zaak nr.	779740
Aan	Gemeenteraad	RIB nr.	2021-57
Portefeuillehouder	K.J. Walters	Datum	8 juli 2021
Informatie bij	E.P. Heijnis	Tel. nr.	(035) 629 2796

Onderwerp

Meicirculaire gemeentefonds 2021

Aanleiding

Op 31 mei heeft het Rijk de meicirculaire gepresenteerd.

De belangrijkste onderwerpen zijn:

- Coronacompensatie die reeds was aangekondigd in de maartbrief
- Incidentele compensatie in 2021 voor de extra kosten jeugdhulp
- Afrekening plafond BTW-compensatiefonds
- Ontwikkeling Accressen vanaf 2022
- Loon en prijscompensatie 2021 voor de in het sociaal domein achtergebleven taken voogdij/18+ Beschermde wonen en Participatie
- Wet Open Overheid (Woo)

Vooraankondigingen zijn gedaan voor komende coronacompensatie, het gaat daarbij om:

- Lokale cultuur en buurt- en clubhuizen
- Afrekening Inkomstenderving 2020
- Meerkosten WMO en jeugdwet 2021
- TONK, tweede tranche

De vertaling van deze compensatie komt in de september- dan wel decembercirculaire van 2021

Kernboodschap

Het uitgangspunt bij de doorrekening is een groei van 300 woningen per jaar met een direct gevolg voor het aantal inwoners, extra huishoudens en extra OZB-capaciteit.

De groei van deze maatstaven heeft een voordelig effect op de algemene uitkering.

Op basis van de Centraal Economisch Plan 2021 zijn de prognoses van het aantal bijstandsontvangers in deze circulaire geactualiseerd. Ten opzichte van de raming in de septembercirculaire 2020 is het effect van de coronacrisis op het aantal bijstandsontvangers lager dan verwacht. De verwachting van het aantal bijstandsontvangers in Hilversum is aangepast naar de landelijke trend en daarmee verlaagd ten opzichte van de aantallen zoals opgenomen in de september- en decembercirculaire.

Kadernota

Bij de behandeling van de kadernota in de raad van 9 juni is een 1^e doorrekening van de meicirculaire medegedeeld. Deze zag er als volgt uit:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Stand kadernota	543.446	-1.662.166	-2.722.694	-909.313
Effecten meicirculaire 2021, 1e doorrekening	-1.393.000	-535.000	302.000	798.000
Stand na meicirculaire, 1e concept	-849.554	-2.197.166	-2.420.694	-111.313

Inclusief de effecten van de 1^e doorrekening van de meicirculaire resteerde er een voordelig saldo voor de jaren 2022 t/m 2025.

Bij de 1^e doorrekening was er nog geen informatie bekend over de WOZ-belastingcapaciteit 2021. Om toch een doorrekening te kunnen maken is de belastingcapaciteit 2020 opgehoogd met het gemiddelde landelijke percentage van waardeestijgingen.

Inmiddels is de WOZ-belastingcapaciteit 2021 wel bekend.

De WOZ-belastingcapaciteit 2021 blijkt hoger te zijn dan waar bij de 1^e doorrekening rekening mee is gehouden.

Een hogere WOZ-belastingcapaciteit betekent een hogere aftrekpost en zorgt daarmee voor een lagere algemene uitkering. Het nadeel als gevolg van de doorrekening met deze hogere belastingcapaciteit is als volgt:

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Wijziging na 1e doorrekening	478.000	427.000	374.000	322.000

Bij de behandeling van de kadernota zijn een drietal amendementen aangenomen die een effect hebben op het saldo van de kadernota. Het aangepaste saldo van de kadernota inclusief de effecten van de meicirculaire komt er daarmee als volgt uit te zien.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Stand kadernota	543.446	-1.662.166	-2.722.694	-909.313
Effecten meicirculaire 2021	-915.000	-108.000	676.000	1.120.000
Amendementen	110.000	-560.000	-400.000	-637.000
Stand na meicirculaire en amendementen	-261.554	-2.330.166	-2.446.694	-426.313

De vastgestelde en geamendeerde kadernota inclusief de effecten van de meicirculaire laat een voordelig saldo zien voor de jaren 2022 t/m 2025.

In onderstaande tabel staat op hoofdlijnen hoe de circulaire conform onze financiële verordening wordt verwerkt. Voor meer detail verwijzen wij u naar de bijlage.

De meicirculaire 2021 heeft een voordelig effect op de lopende begroting 2021 van € 1,575 miljoen. Voor de jaren 2022 t/m 2025 heeft deze meicirculaire een effect van respectievelijk € 0,915 miljoen voordelig, € 0,108 miljoen voordelig, € 0,676 miljoen nadelig en € 1,120 miljoen nadelig.

In tabelvorm laten de financiële effecten zich op hoofdlijnen als volgt samenvatten;

Zonder teken + tekortverhogend. Min-teken = tekortverlagend							
		Begroting 2021		Begroting 2022-2025			
Begroting 2021-2025		2020	2021	2022	2023	2024	2025
1a	Algemene Uitkering volgens de decembercirculaire 2020	170.810	168.057	168.035	169.596	172.590	176.423
1b	Stelpost opgenomen in kadernota 2021			145	332	515	699
1 = 1a + 1b	Totaal Algemene Uitkering volgens kadernota 2021	170.810	168.057	168.180	169.928	173.105	177.122
2	Algemene Uitkering volgens meicirculaire 2021	170.919	173.713	171.320	172.359	174.759	178.338
3 = 1 - / -2	Wijziging Algemene Uitkering a.g.v. Meicirculaire	-109	-5.656	-3.140	-2.431	-1.654	-1.216
4	Storting in reserve Covid 19	116	862	0	0	0	0
5	Verhoging corresponderende uitgavenbudgetten	0	3.225	2.230	2.328	2.335	2.341
6	Verlaging corresponderende uitgavenbudgetten	-7	-6	-5	-5	-5	-5
7 = 3 + 4 + 5 + 6	Totaal effect meicirculaire op begroting	-	-1.575	-915	-108	676	1.120

Tabel 1. Bedragen maal € 1.000

Op regel 1a is de raming van de algemene uitkering zoals deze bij de decembercirculaire 2020 is berekend en verwerkt is in de bijgestelde begroting 2021.

Vooruitlopend op de begroting 2023 is een stelpost opgenomen voor de ingeschatte verhoging van de algemene uitkering voor de jaren 2022 t/m 2025, regel 1b.

Op regel 1, het totaal van 1a + 1b, staat het vertrekpunt vermeld zoals deze gehanteerd is bij de kadernota 2021.

Regel 2: De hoogte van de algemene uitkering zoals deze is berekend bij de meicirculaire 2021 op basis van de genoemd uitgangspunten.

Regel 3: Het verschil tussen de raming conform de kadernota 2021 en de uitkomsten van de berekening op basis van de meicirculaire 2021.

Regel 4: Door het Rijk zijn middelen ter beschikking gesteld ter compensatie van de financiële nadelen van de Covid-19 pandemie. Deze middelen worden gestort in de Reserve ovid-19.

Regel 5; Extra middelen worden doorgegeven als extra budget indien daar een bestedingsplan of een taakuitbreiding onder ligt. De verhoging van corresponderende uitgavenbudgetten betreffen voornamelijk middelen die Hilversum als Centrumgemeente ontvangt en waar regionale afspraken zijn over de besteding van deze middelen. E.e.a. conform onze financiële verordening.

Regel 6; De verlaging van corresponderende uitgavenbudgetten betreft middelen die Hilversum als Centrumgemeente ontvangt en waar regionale afspraken zijn over de besteding van deze middelen. E.e.a. conform onze financiële verordening.

Regel 7: Het resterende financiële effect van de meicirculaire 2021 op de begroting 2021 en de jaren 2022 t/m 2025. Het effect is opgebouwd uit een wijziging van de algemene uitkering (regel 3) een storting in de reserve Covid-19 (regel 4) en daarmee samenhangende wijzigingen in uitgavenbudgetten (regel 5 en 6). Het jaar 2020 is inmiddels afgesloten. De mutaties van het jaar 2020, (per saldo € 0) worden daarom verantwoord in 2021.

Vooruitlopend op de uitkomsten van de meicirculaire zijn er voordelige stelposten opgenomen in de kadernota 2021; het financieel beeld 2022-2025. Deze staan vermeld op rij 1b van tabel 1.

Via dit voorstel worden deze onzekerheden weggenomen en komen deze stelposten te vervallen.

De werkelijke uitkomst is voor 2022 en 2023 voordeliger dan zoals opgenomen in de kadernota. Voor 2023 en 2024 is de werkelijke uitkomst nadeliger dan opgenomen in de kadernota 2021.

De algemene uitkering blijft aan schommelingen onderhevig.

De onzekerheid rondom de bedragen is groot.

Hiervoor zijn de volgende redenen op te sommen;

1. **Gevolgen Covid-19;** De overheid heeft via diverse steunmaatregelen voor miljarden aan steun aan burgers, bedrijven en overige overheden gegeven. Door deze maatregelen is de staatschuld met tientallen miljarden geroeid. Deze staatsschuld zal ooit terugbetaald moeten gaan worden. Dit zal in de toekomst hoogstwaarschijnlijk gepaard gaan met bezuinigingen van de overheid. Deze bezuinigingen zullen via een verlaagde uitkering uit het gemeentefonds hoogstwaarschijnlijk ook deels door gemeenten moeten worden gedragen. Dit komt dan tot uiting via een verlaagd accres.
2. **Compensatiepakket Coronacrisis;** In deze meicirculaire zijn nog niet alle toezeggingen verwerkt. De uiteindelijke hoogte van de financiële compensatie voor Hilversum voor het jaar 2021 is daarmee op dit moment nog niet bekend. De verwerking zal plaatsvinden via de septembercirculaire en decembercirculaire van 2021.
3. **Ontwikkeling verdeelmaatstaven;** De landelijke en lokale ontwikkeling van aantallen van verdeelmaatstaven die een groot gewicht hebben bij de verdeling van het gemeentefonds kunnen

fluctueren. Een goed voorbeeld hiervan is het aantal bijstandsontvangers. De aantallen, zowel landelijk als lokaal, kunnen behoorlijk fluctueren en daarmee forse schommelingen van de algemene uitkering veroorzaken.

4. **Traject herijking gemeentefonds:** Invoering van de nieuwe verdeling is voorzien in 2023. Besluitvorming over de invoering van de nieuwe verdeling wordt naar verwachting dit jaar afgerond, met verwerking van de uitkomsten in de meicirculaire 2022. Bij een eerste doorrekening van de nieuwe verdeling met gegevens over het jaar 2017 had voor Hilversum een voordelige uitkomst. Nadien zijn er echter wijzigingen in het verdeelmodel aangebracht. De werkelijke uitkomsten van de uiteindelijke herzieningen zijn daardoor nog steeds uiterst onzeker en kunnen voordelige maar ook en nadelige effecten met zich meebrengen.
5. **WOZ;** De algemene uitkering houdt rekening met de belastingcapaciteit die een gemeente heeft. Concreet betekent dit dat de aanwezige WOZ-waarde in de gemeente Hilversum een aftrekpost vormt op de algemene uitkering. Door de groei van de WOZ-waarden in Hilversum wordt de aftrekpost op de algemene uitkering groter. In theorie betekent de groei van de WOZ-waarden in Hilversum ook een mogelijke groei van de WOZ-inkomsten in Hilversum.

Wat zit er nog aan te komen:

Aanpak problematiek Jeugd

Bij de septembercirculaire 2021 zal het nog niet verdeelde restant van de € 613 miljoen ad € 55 miljoen worden verwerkt. Welk deel hiervan bestemd is voor de gemeenten is nu nog niet bekend. Een deel wordt namelijk ingezet voor regionale coördinatie en landelijke informatievoorziening.

Rapport Stuurgroep maatregelen financiële beheersbaarheid Jeugdwet

Het kabinet en de VNG zijn in gesprek geweest over de uitkomsten van het advies van de Commissie van Wijzen. Als gevolg hiervan wordt voor 2022 € 1.314 miljoen extra beschikbaar aan gemeenten.

Op 29 juni heeft het ministerie van BZK de verdeelwijze gepubliceerd van de incidentele middelen ad € 1.314 miljoen voor de jeugdzorg. Voor Hilversum gaat het om een indicatief bedrag van € 6,09 miljoen voor 2022. In de septembercirculaire zullen de middelen definitief worden verdeeld. Over de wijze waarop deze extra middelen worden verwerkt in de begroting 2022 zal u apart worden geïnformeerd.

Een beslissing over 2023 en verder moet worden genomen door het nieuwe kabinet.

TONK

In de tweede tranche wordt het resterende budget van € 195 miljoen over gemeenten verdeeld.

Toekenning zal plaatsvinden bij de septembercirculaire. Het gaat daarbij hoogstwaarschijnlijk om een bedrag van ongeveer € 1,125 miljoen.

Afrekening inkomstenderving over 2020

De gemeenten ontvangen van het Rijk compensatie voor de gederfde inkomsten van 2020 op basis van het verschil tussen begrote inkomsten 2020 en gerealiseerde inkomsten 2020. Het streven is dat voor alle gemeenten de definitieve hoogte van de compensatiebedragen in het najaar bekend is en om deze bedragen vervolgens in december 2021 aan gemeenten uit te keren.

Meerkosten corona 2021 - Wmo 2015 en Jeugdwet

In de voorjaarsnota 2021 heeft het kabinet een eerste raming van de omvang van de meerkosten in het sociaal domein opgenomen (€ 141 miljoen). Hiermee onderschrijft het Rijk de afspraak over de meerkosten. Dit budget is indicatief en wordt nog niet als voorschot aan gemeenten uitgekeerd.

De raming wordt, volgens afspraak, geactualiseerd in de najaarsnota. Op basis van die definitieve raming wordt de omvang van de compensatie vastgesteld en bij decembercirculaire 2021 uitgekeerd aan gemeenten.

Lokale Cultuur en buurt en dorpshuizen

Het kabinet hevelt de voor de lokale cultuur en buurt- en dorpshuizen gereserveerde € 60 miljoen over naar het gemeentefonds ter compensatie van de extra uitgaven als gevolg van de coronacrisis. Voor Hilversum gaat het om een indicatief totaalbedrag van ongeveer € 300.000.

Consequenties

De financiële mutaties als gevolg van de meicirculaire wijzigt het te verwachten bedrag aan inkomsten van de algemene uitkering voor de jaren 2021 t/m 2025.

Deze financiële mutaties worden verwerkt in de lopende begroting 2021 en meegenomen bij de op te stellen begroting 2022 en de daarbij behorende meerjarenraming t/m 2025.

Vervolgtraject

Conform het financiële beleid, worden de mutaties in de uitkeringen voor het jaar 2020 en 2021 en de corresponderende posten verwerkt in de begroting 2021. De financiële mutaties worden aan u ter besluitvorming voorgelegd via de 2e tussenrapportage van 2021.

De uitkomsten van de meicirculaire zijn uitgangspunt voor de begroting 2022.

De raad zal nader worden geïnformeerd over de financiële compensatie van de coronacrisis die via de september- en decembercirculaire van 2021 formeel zal worden geregeld.

Ook zal de raad nader worden geïnformeerd over de verwerking van de incidentele middelen jeugdzorg in de begroting 2022.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris,

de burgemeester,

W. Groot, ls.

Ch.B. Aptroot, wnd.

Bijlage(n):

1. Financiële mutaties
2. Meicirculaire-gemeentefonds-2021

Deze raadsinformatiebrief is digitaal beschikbaar op [internet](#) onder “Vergaderstukken”, B&W-vergadering van 6 juli 2021.